

Plaguetes

de

Gloses Populars dedicades
a la MARE DE DÉU DE LA PAU
DE CASTELLITX

Algaida, any 1953

AJUNTAMENT D'ALGAIDA

*Història
i Cultura*

1

Plaguetes

d'Història i Cultura

Gloses Populars dedicades
a la MARE DE DÉU DE LA PAU
DE CASTELLITX

Algaida, any 1953

AJUNTAMENT D'ALGAIDA

NÚMERO 01

ALGAIDA, ABRIL 1996

© del text: Els autors

© de l'edició: Ajuntament d'Algaida, 1996

Edició digital dins la *Col·lecció Binària*: Desembre, 2018

Edició a cura de la Biblioteca Municipal d'Algaida

Coordinació de l'edició i maquetació: Bartomeu Sales Mascaró

AJUNTAMENT D'ALGAIDA

C/ del Rei, 6. 07210 Algaida (Illes Balears)

Tel.: 971 12 50 76

ajuntament@ajalgaida.net

http://www.ajalgaida.net

Mecanografia i maquetació: C-715

Impressió: Grafimut, Lluçmajor

Dipòsit Legal: PM- 549-1996

I.S.S.N.: 1136-4531

Aquesta publicació reproduïx la plagueta que, sota el títol *Gloses populars dedicades a la Mare de Déu de la Pau de Castelltix-Algaida*, fou impresa l'any 1953 per la Tipografia Rosselló de Porreres.

TAULA

PRESENTACIÓ	7
GLOSES POPULARS DEDICADES A LA MARE DE DÉU DE LA PAU DE CASTELLITX.....	9
[1] LA PROCESSÓ DE LA PAU. <i>Tercera Festa de Pasqua...!</i> Pere Capellà [i Roca]	11
[2] A NOSTRA SENYORA DE LA PAU, ALGAIDA. <i>Guardada entre pins i alzines...</i> Bernat Fullana Garcias	15
[3] A LA MARE DE DÉU DE LA PAU. <i>Oh, Reina de pau i guerra...!</i> Miquel Fiol Pellicer.....	17
[4] A LA VERGE DE LA PAU. <i>Vós que sou Verge Immaculada...</i> Francesc Antich Trobat	19
[5] A NOSTRA SENYORA DE LA PAU. <i>Mare de Déu de la Pau...</i> Bernat Llompart Oliver.....	21
[6] A NOSTRA SENYORA DE LA PAU, ALGAIDA. <i>Dalt de Caste- llitx, guardada...</i> Bernat Fullana Garcias.....	23
[7] A LA VIRGEN DE LA PAZ. <i>El año Santo os vi...</i> Miquel Fiol Pe- llicer	25
[8] SONET (ANAGRAMA). <i>Senyora, sou de la Pau...</i> Llorenç Antich Trobat.....	27
[9] A LA VERGE DE LA PAU. <i>Que gran és vostre reïnat...!</i> Bernat Llompart Oliver.....	29
[10] A NOSTRA SENYORA DE LA PAU, ALGAIDA. <i>Tot canta per Vós, Senyora!</i> Bernat Fullana Garcias.....	31
[11] A LA VERGE DE LA PAU. 1952. <i>No sé com he d'envestir...</i> Magí Pou Garau	33

- [12] *Desig que aquest any qui ve...* Magí Pou Garau..... 37
- [13] CASTELLITX. *Ara vaig a introduir...* Jaume Vanrell Fullana..... 39
- [14] A LA MARE DE DÉU DE LA PAU. *El cel vesteix gales blanques...* Llorenç Antich Trobat..... 45
- [15] A NOSTRA SENYORA DE LA PAU DE CASTELLITX. *Déu vos salve, Maria...!* Antoni Mudoy Trobat..... 47
- [16] A LA MARE DE DÉU DE LA PAU. *Santa Maria, que estau...* Magí Pou Garau..... 49
- [17] A NOSTRA SENYORA DE LA PAU. *Entre mates i pins...* Antoni Mudoy Trobat..... 53
- [18] A LA MARE DE DÉU DE LA PAU. *Mare de Déu de la Pau...* Antoni Mudoy Trobat..... 55
- [19] A NOSTRA SENYORA. *Posau damunt el meu cor...* Llorenç Antich Trobat..... 57
- [20] CASTELLITX. *Jesucrist, Déu vertader...* Antoni Vanrell Fullana..... 59
- [21] A LA VERGE DE LA PAU. *Quan mos posam a pensar...* Bernat Llompert Oliver..... 63
- [22] A LA VERGE DE LA PAU. *Entre Àngels i Serafins...* Bernat Llompert Saстре..... 65
- [23] A NOSTRA SENYORA DE LA PAU. *Verge Santa de la Pau...* Bernat Llompert Oliver..... 67
- [24] A LA VERGE DE LA PAU. *Sou Reina de Cel i terra...* Miquel Capellà Capellà..... 69
- [25] A LA VERGE DE LA PAU. *Sou una de les més antigues...* Miquel Fiol Pellicer..... 73
- [26] A LA VIRGEN DE LA PAZ. *Cuando el verano se asoma...* Bernat Llompert Oliver..... 75
- [27] A NOSTRA SENYORA DE LA PAU. *Aquí teniu el palau...* Francesc Antich Trobat..... 77

- [28] A LA VERGE DE LA PAU D'ALGAIDA. *Asseguda, tota rient...*
Josep Puigserver Janer 79
- [29] A LA MARE DE DÉU DE LA PAU. *Rejna coronada...* Magí Pou
Garau 81

PRESENTACIÓ

TENIU EN LES VOSTRES MANS UNA recopil·lació de poemes escrits per algaidins. Poetes i glosadors algaidins que, fa poc més de quaranta anys, juntaren els seus esforços per dedicar a la nostra Mare de Déu de la Pau els seus millors sentiments. Tenim ocasió de tornar gaudir d'aquestes obres senzilles però a la vegada emotives i sinceres, pròpies del fill a la seva mare.

La col·lecció de Plaguets es presenta amb aquest recull de poemes. Aquesta iniciativa de l'Ajuntament d'Algaida neix amb el desig de fomentar la divulgació d'estudis i treballs d'aspectes socials, culturals, econòmics i, fins i tot, anecdòtics que per la seva extensió és més adient presentar-los en publicacions com la que avui iniciam.

Castellitx, 1996

Jaume Jaume i Oliver
REGIDOR DE CULTURA

GLOSES POPULARS
DEDICADES A LA
MARE DE DÉU
DE LA PAU DE CASTELLITX

[I]

LA PROCESSÓ DE LA PAU

Tercera Festa de Pasqua...!

Tercera Festa de Pasqua...!
Pel camí de Castellitx,
tot un poble resa i canta.

La processó s'encamina,
amb banderes ben altes,
cap a l'antiga parròquia
de la Pau. La Verge Santa
hi té allà una esglesieta
vella, que diuen que data
d'un temps primer; d'aquell temps
en que Algaida no era Algaida.
Fins a Binicomprat senten
el batall de la campana
del campanar de la Vila
que a la processó acompanya.

Quan la seva veu se mor,
con una remor llunyana,
de per davant ja se senten
els tocs infantils d'una altra
campaneta més petita,
debanadora de l'aire,
que de la Pau nos saluda
amb una cançó de plata.
El camí és com un rosari
que s'aplega i que s'allarga:
A davant de tot, la Creu;
darrera, velles beates,
i entre la Creu i les velles,
la joventut, que no es cansa.
Elles, pageses d'avui,
duen bruses ciutadanes;
i ells en cosset de camia
i unes espartenyas blanques.

En mig del resos floreixen,
flors de salut, les rialles.

«Tot ha canviat», se diuen,
aquelles velles beates,
i un vell respon: «Tot canvia:
el nostre temps era un altre».

En mig dels resos floreixen,
flors de salut, les rialles.

En arribar a Castelltix,
allò que no es fervor, calla,
i els pares amb els seus fills,
i els joves amb l'estimada
van a visitar la Verge
que els padrins ja visitaren
i la Verge té per ells
una acollida de Mare...

Aquell vell que pel camí
deia que tot canviava,
quan ha entrat a dins l'església,
plena de llum i pregàries,
girant els ulls a la Verge
amb goig que es desfeia en llàgrimes,
ha exclamat: «No, no canvia,
la Fe del poble d'Algaida».

Pere Capellà [i Roca]

[2]

**A NOSTRA SENYORA DE LA PAU,
ALGAIDA**

Guardada entre pins i alzines...

Guardada entre pins i alzines
i entre flors d'aromes fines
nostra vila vigilau
que en Vós tranquil·la i segura,
venera vostra hermosura
Mare de Déu de la Pau.

Vostra divina morada
amb flors de maig adornada
diadema de pau és
allà l'ànima extasiada,
baix vostra dolça mirada,
vislumbra el Cel tan promés.

Tota la naturalesa
canta vostra realesa

i hermós present us envia
l'aigua que la font supura
que tan inquieta murmura
fins resa la lletania...

L'ocellet primaveral
amb lo seu cant matinal
vos saluda; i l'aurora
que rep de Vós, dolça Mare,
els colors de vostra cara
també us saluda, Senyora.

Donau-nos, Verge estimada,
llarga pau i bona anyada;
que els sembrats dels sementers
abundi en grosses garberes
siguin petites ses eres...
i el gra vessi dels graners.

Bernat Fullana Garcias

[3]

A LA MARE DE DÉU DE LA PAU

Oh, Reina de pau i guerra...!

Oh, Reina de pau i guerra!
que a Castellitx reinau,
donau-mos ja, si vos plau,
alegria i pau dins nostra terra.

Vós que tot ho aconseguíu
i donau, si se vos demana,
donau-nos, Reina d'Espanya,
lo que per noltros teniu.

El vostro Fill prometé
que tot ho concediria;
lo que se demanàs per Maria
ho faria venir bé.
Aquesta promesa és gran,
això no se pot dubtar:

i Jesús mos donarà
si per Vós l'hi demanam.

Vos deman, idò, Maria,
jo per tots els algaidins:
mos gardeu de tots perills
i de tan gran pilleria.

Si qualche dia fugíssim
de vostra protecció,
no mos gardeu, Mare, rencor,
si de Vós mos despedíssim.

Que aquell que és bon fill, Senyora,
en que tengui qualche esberro,
prest enmenda el seu erro,
retorna a Vós i vos adora.

Miquel Fiol Pellicer

[4]

A LA VERGE DE LA PAU

Vós que sou Verge Immaculada...

Vós sou Verge Immaculada
Reina d'aqueix Cel tan blau;
per això estau coronada
en el trono de la Pau.

Asseguda aquí en mig,
fent de pastora, guardau;
que sempre visquem amb pau
allunyants dels enemics.

És tan grossa l'alegria
i tan fort aquest desig,
que tothom ve a Castelltix
avui a fer-li companyia.

La meva il·lusió seria
que no poguéssim dir mai:
Ja no existeix aquell dia
en que tothom acudia
a l'església de la Pau.

Qui vol conèixer l'autor
no costarà cap pesseta;
avui fa sa instrucció
a devers son Suredeta.

Francesc Antich Trobat

[5]

A NOSTRA SENYORA DE LA PAU

Mare de Déu de la Pau...

Mare de Déu de la Pau
d'entre les roques i espines,
estepes, mates i alzines
a tos mos il·luminau
i dins noltros infiltrau
les hermoses llums divines.

Vos tenim abandonada
dins el bosc de Castellitx,
però al fons de nostros pits
vos guardam ben respectada,
perquè sou, Verge estimada
el nostro més gran desig.

Vós sou Reina bondadosa
plena d'amor i dulçura;

dins el nostro cor perdura
que sou la més generosa,
sou, també, molt més hermosa
que la mateixa hermosura.

Sou la mateixa puresa,
més fina que el paladar,
més bella que l'olivar,
més humil que la pobresa;
en fin, la vostra bellesa
ningú la pot explicar.

Bernat Llompart Oliver

[6]

A NOSTRA SENYORA DE LA PAU, ALGAIDA

Dalt de Castellitx, guardada...

Dalt de Castellitx, guardada
per l'amor dels algaidins,
entre els aromes més fins,
vos tenim Verge estimada.

Que dolça és vostra mirada
quan dins nostre cor entrau;
Mare de Déu de la Pau
vostra virtud irradia.
Què teniu Verge Maria
que als afligits consolau?

El qui, per tota passió,
pert son cor, pau i virtud
hi cerca, en Vós, quietut
que és alegria, és amor,
tranquil·litat i el calor

de la ditxa més completa,
troba l'ànima desfeta
per les passions harmonia.
què tendreu, Verge Maria
que en Vós el cor s'aquieta?

Alliberau-nos dels mals
en que el Món captiu se troba,
la pau que en el Cel vos sobra
repartiu-la entre els mortals
i en càntics celestials
convertiu-los gran Senyora;
Vós sou nostra protectora
que el Cel a la terra envia.
Què teniu Verge Maria
que el qui us coneix vos adora?

Quan el cor sent, que ternura
sentim dins el nostre pit!
però si està encobeït
al mal, quanta desventura!
L'ànima en Vós s'assegura
i baix vostres peus captiu,
mirant-vos, el cor somriu.
Perquè Vós sou poesia!
perquè Vós, Verge Maria
totes les gràcies teniu!

Bernat Fullana Garcias

[7]

A LA VIRGEN DE LA PAZ

El año Santo os vi...

El año Santo os vi
por el pueblo pasear,
y de vuestro dulce mirar
ved, Señora, lo que aprendí.

Aprendí, Reina y Señora
Soberana de la Paz,
que por vuestra dulce faz,
el que os mira, os adora.
Sois de una belleza tal
que todos los seres aclaman
y los ángeles os proclaman
Soberana sin igual.

Sois amante cual ninguna,
modelo de nuestras madres,

consuelo de nuestros padres
cuando hay mala fortuna.
Desde tiempo inmemorial
Algaida entera os adora;
sed, pues, nuestra protectora,
¡oh, Virgen celestial!

Miquel Fiol Pellicer

[8]

SONET (ANAGRAMA)

Senyora, sou de la Pau...

S enyora, sou de la Pau
E strella d'aua abrilera,
N úvol pur en el cel blau
Y cançó de primavera.
O r del tresor del Palau
R osa de mà jardinera
A rca santa, òscul de pau
D alt un poble que vos espera.
E n Vós pens, sou ma alegria,
L liri de blanc coronat
A mb claror de llum del dia.
P osau-me a vostro costat
A xís, mon cor quedaria
U n cel blanc, net de pecat.

Llorenç Antich Trobat

[9]

A LA VERGE DE LA PAU

Que gran és vostre reinat...!

Que gran és vostre reinat!
reinat que per sempre dura,
Vós reinau des de l'altura
per tota una eternitat.
Però avui la humanitat
no pensa en lo que Vós dau,
corr a darrera la pau
per un camí desviat.
Molt va el món equivocat,
més aclucat cada dia,
duguent aquesta mania
de la pau cercar en la guerra,
no considera que s'erra,
que així no la trobarà,
que només conseguirà
el dur misèria a la terra.

Guerra no en tendríem pus,
la vida es faria fina,
practicant tos la doctrina
que en el món deixà Jesús.

Verge, Vós mos estimau,
a tots mos teniu amor;
pregar per curar el dolor
tan gros que és no tenir pau.

Ja que tant mos estimau
Mare, pregau al Senyor
que mos faci aquest favor,
pregau, Senyora, pregau!

Bernat Llompart Oliver

[10]

A NOSTRA SENYORA DE LA PAU, ALGAIDA

Tot canta per Vós, Senyora!

«Glòria a Déu a les altures
i pau a les criatures
de completa voluntat»,
cantaren els querubins
arcàngels i serafins
quan vostre Fillet fou nat.

Canta l'ocell quan ve el dia
i és la seva melodia
un cant dolç ple de ternura.

Canta el mortal que us adora
perquè sap que en Vós, Senyora,
trobarà eterna ventura.

Quan la tempesta ufanosa
canta en la nit tenebrosa

que retrona amb fort vigor;
és per Vós, Verge estimada
que el creador l'ha enviada
per avisar el pecador.

Reina en Vós santa alegria,
Vós teniu, Verge Maria,
sempre a la boca el somrís.

Sou la gràcia de Déu, baixada
del Cel, per dar en la mirada
als algaidins dolç encís.

Mare de Déu de la Pau,
els ulls en el Món girau
espargint grata harmonia;
ni vençuts ni vencedors:
que, odis, venjances, rencors,
finesquen, Verge Maria.

Bernat Fullana Garcias

[II]

A LA VERGE DE LA PAU. 1952

No sé com he d'investir...

No sé com he d'investir,
el meu cap no és bo per res;
d'empegueït i sorprés
no sé lo que tenc que dir.

Però... coratge, germans,
així com sia ho diré;
si acàs no me va bé,
ja vos he avisat abans.

Oh! Soberana divina,
que a dins Castelltix estau,
quan noltros dormim, guardau
tota la gent algaidina;
el nostro cor, a Vós, s'inclina

perquè mos deu, si vos plau
 un riu de salut i pau,
 teniu la font cristal.lina!

L'any Sant se va publicar
 un Dogma de Fe sagrat,
 de vostra virginitat
 que no el podem dubtar;
 aquell que és bon cristià
 convençut i humillat
 respecta molt resignat
 l'ordre que el Papa donà.

I tenguent tant de poder,
 regint a dreta i esquerra,
 aturau aquesta guerra,
 que mig món ja n'està ple,
 per causa de voler esser
 fan córrer la sang per terra
 el jove cau o s'esberra
 i queda el qui no es pot valer.

Aqueixa guerra callada
 de treball i capital
 que es fa a lo comercial,
 no ho pareix, i és pesada!
 És hora Verge Sagrada
 de posar-li punt final;
 que recorri cada qual l'esfera
 l'esfera que té marcada.

Si tots fóssim bons germans
i l'ambició mos fugia,
molt pres el Cel se veuria
acaramullat de Sants.
Viuríem millor que abans
una completa harmonia,
i el dimoni... res faria!
ell tot sol, i noltros tants!

Mare de los pecadors
aturau aqueixa plaga
no mos deu aqueixa paga
si no en som mereixedors.

Mare d'un poble feel,
un poble que no vol guerra:
pau i salut a la terra
i después... glòria en el Cel.

Magí Pou Garau

[12]

Desig que aquest any qui ve...

Desig que aquest any qui ve
amb salut poguem tornar
a la Verge visitar,
i jo si puc tornaré.

Heu de procurar, també,
que el seu nom sempre mos soni
que no s'hi mescli el dimoni
que tot ho fa anar a través;
la Llei de Déu i res més;
aquí pau, i después glori'.

Magí Pou Garau

[13]

CASTELLITX

Ara vaig a introduir...

Ara vaig a introduir
un glosat de l'antigüea
(tant si és dreta com esquerre
bo pel qui el vulga llegir)
fet d'un tal Jaume Algaidí
Vanrell de nom, i no s'erra.

Mare nostra i de la Pau,
per Pasco solem venir
i ja mos sortiu a camí
senya que contenta estau.
I els algaidins apreciau
i sempre ho heu de fer així,
i en haver-nos de morir,
un puesto per caber-hi,
a dins el Cel mos guardau.

Mil dos-cents quaranta-quatre
tal parroquia se fundà,
i el qui la va inventar
en lloc l'han pogut trobar
ni saben quin nom tenia.
I el Bisbe que primer hi havia
que a la Pau perteneixia
Ramon Torrella nomia
així s'escriptura està.

A la Seu se traslladà
una prebenda que hi havia,
que Castellitx posseïa,
cregut que més convenia
tal traspàs se va donar,
i el notari que ho firmà
don Pere Romeu nomia.

L'any mil dos-cents setanta-vuit
la Pau Rector ja tenia,
i en la mateixa seguida
el nomenament li vengué
i el que s'escriptura fe
era un tal Berenguer
que altre apellido no té,
no saben per a on és fuit.

Joan Estaca, Pere Moragues,
Bonastre i Ramon Ferrer,
tals testimonis tengué
el rei Alfonso tercer
quan va firmar aquest acte,
dins la casa eclesiàstica
de Castellitx se va fer.

L'any mil tres-cents vuitanta-cinc
el Bisbe que a Mallorca hi havia
que frai don Pere nomia,
va trobar que convenia
i un Sínodo posà enseguida,
que tots els Rectors que hi havia
s'havien de presentar,
un n'havia de triar
el que més li agradaria,
i el que a Castellitx hi havia
efectiu se va quedar.

Can Volta i Punxuat
un temps capellà hi havia
i capellà hi perteneixia
i deia missa cada dia
i la gent hi compareixia
noble i bona voluntat;
però per lloc han trobat
s'any que va esser fundat
i saber-ho m'agradaria.

La Pau és d'apreciar
la primera església que hi havia
que Marllorca coneixia,
dubte no hi ha que posar;
de la muntanya i del pla
per anar-hi tothom corria
i tot infant que naixia
l'hi duien a batiar.

Verge Santa, donau-mos
llum si l'hem de mester;
a veure-vos tothom ve
avui, com de festa estau.
Oh, ditxós nom de la Pau!
rodada de flors estau
i de s'alegria plorau
perquè el cor de Mare té;
perquè no feis, si convé,
la guerra d'un pic acabau?

D'alqueries vos diré
que en temps primer hi havia;
Algaida i Randa existia
Pina i Binicomprat,
Albenya i Punxuat,
Pola, Russafa i tot
lo que he anomenat
a la Pau perteneixia.

Quan Algaida se fundà
aqueixa Pau existia,
i Déu sap els anys que hi havia,
per dir-vos la veritat,
que hasta tenien pensat
allà mateix fer el poblat
segons escrit han trobat,
si trasts venuts hi havia.

Jaume Vanrell Fullana

[14]

A LA MARE DE DÉU DE LA PAU

El cel vesteix gales blanques...

El cel vesteix gales blanques
com la novia baix l'altar
i per tot senten cantar
los aucells d'alt de les branques.

La brisa baixa de Cura
per contemplar vostre encant
i els cabells revoltejant
fan de Vós una hermosura.

El sol, pareix que somriu
augmentant son resplendor,
i creix el foc de l'amor
que dins el cor de tots viu.

Perquè tota la garriga
canta a la Reina de Pau,
lo pi que ja de vell cau
Vós contempla com amiga.

Vos posa en els peus l'alzina,
l'era negra de la sombra
i per tots s'estén l'alfombra
en fulles en remolina.

Tota entera la Natura
us entrega els atributs
honratge fa de les virtuds
que Vós adornau, Mare Pura.

Aqueix que avui vos escriu
per cantar junt amb la ploma,
les gràcies que Déu vos dona
diu... que totes les teniu.

De la llum de les virtuds,
la fosca, Mare, donau-me,
i duré amb les mans, la pauma
en el cel dels benvolguts.

Guardau-me de tot perill
vegeu-me baix vostre planta
jo vull esser, Mare Santa,
sempre i per tot vostro fill.

Llorenç Antich Trobat

[15]

**A NOSTRA SENYORA
DE LA PAU DE CASTELLITX**

Déu vos salve, Maria...!

Déu vos salve, Maria!
Vós, que per noltros pregau,
Mare de Déu de la Pau,
Senyora de nostra vila.

Plena sou de gràcia!
d'amor, noblesa i virtut,
sou Reina de gratitud,
d'hermosura i d'elegància.

El Senyor és amb Vós!
Mare Santa Immaculada,
Reina i Princesa estimada
del Cel, reinat tan hermós.

Beneïda sou Vos!
per sempre i totes les hores,
sou guapa més que les roses
de perfums superiors.

En mig de totes les dones!
sou Vós la Reina immortal,
Mare de Déu de la Pau,
la més bona de les bones.

Beneït sempre és el fruit!
que de Vós, Mare, sortí,
Ell per nosaltres morí,
deixant lo vostro Cor buit.

De dins lo vostro sant ventre!
vostro Fill Jesús sortí,
en la Santa Creu morí
donat-mos el gran exemple.

Antoni Mudoy Trobat

[16]

A LA MARE DE DÉU DE LA PAU

Santa Maria, que estau...

Santa Maria, que estau
a dins Castellitx guardada,
quan ve que somriu l'albada
Senyora, mos saludau.

Noltros confiam en Vós,
Mare de Déu de la Pau,
perquè sabem que pregau
per nosaltres pecadors.

Pau, salut, i bona sort
el poble avui vos implora,
que pregueu ara i en l'hora
darrera de nostra mort.

I no desitjant res pus,
tots plegats en harmonia
acabarem l'Ave Maria
diguent-vos Amén Jesús.

Oh, Soberana Senyora,
cada any vos rendim honors,
sou la nostra protectora,
el vostre Cor no desdora
perquè és gran i piadós.

Complim el nostro dever:
a la festa d'aquest dia
venim refermant la fe;
però no acabam d'esser
lo que perteneixeria.

Si lo que hi ha de maldat
hi era de germanor,
el món aniria assentat,
i ara va desbaratat
per causa de s'ambició.

Pau mundial mos convé,
pau entre les nacions,
i en les famílies, també;
tenguent pau, no hem menester
submarinos ni canons.

La guerra mos duu la fam;
de tal plaga 'l·liberau-mos;

per l'ambició lutzam;
som germans, i mos matam,
hi ha res més desastrós?

Vós, Soberana Divina,
Reina, amb tant de poder
feis una obra santa i fina!
d'infundir-mos la doctrina,
i tornem recobrar la fe.

Que si sabíem seguir
els deu manaments de Déu
mos fan anar pel camí
que mos ha de conduir
directe an el trono seu.

El Cel! No hi ha més allà!
jardí de tots els jardins;
oh! quina ditxa tendrà
aquell que contemplarà
els Àngels i Serafins.

Mare de Dén abundosa!
sou dolça més que la mel;
ja que sou tan piadosa,
un dia estigueu gojosa
de tenir-mos tots en el Cel.

Magí Pou Garau

[17]

A NOSTRA SENYORA DE LA PAU

Entre mates i pins...

Entre les mates i pins
teniu la vostra morada;
Verge del Cel coronada
i Mare dels Algaidins!
Per tots els pobres i humils
Vós sempre teniu posada,
i guardau l'illa dorada
i el perill dels vostros fills.

És tan fina la blancura
que vostros ulls despedeixen,
que les mirades pareixen
rayos de sol i de lluna.
Els que vos blasfemen mereixen
de nosaltres la censura
perquè una Verge tan pura
com Vós, Mare, no existeixen!

Mare de Déu de la Pau
dels Algaidins apreciada!
Què teniu en la mirada
que amb el mirar consolau?
Si de Vós mos allunyam
per descuit qualche vegada,
perdonau-mos, Nostra Mare,
perquè molt vos estimam!

De tot mon cor vos deman
que mos gardeu nostra terra,
allunyant-mos de la guerra
Vós que sou Reina de Pau,
i la Mare celestial
del Redentor que no erra!

Antoni Mudoy Trobat

[18]

A LA MARE DE DÉU DE LA PAU

Mare de Déu de la Pau...

Mare de Déu de la Pau,
Senyora de Castellitx,
Mare de pobres i rics
que a tots conhort sempre dau.
Què mos deis quan mos mirau
amb vostros ulls beneïts?
Què som fills desagraïts?
Es ver, Mare, perdonau!

A lluny del poble vos tenim,
però sempre recordada,
nostra esperança posada
en Vós i lo vostro Fill,
quan a veure-vos venim
per dar-vos una besada,

què mos deis amb la mirada
quan la cara vos somriu?

Les llàgrimes de vostros ulls
són perles i diamants;
amb elles regau els camps
i mos beneïu els fruits.
Quan les gràcies vos dam junts
besant-vos els peus i mans,
perquè plorau Vós per tants
i teniu els ulls remullts?

Vós sou la Mare de mares,
la que sempre consolau;
la que conhort sempre dau
posant la pau dins les cases;
Què deis amb vostres mirades
quan gojosa mos mirau?
Què altre pic mos perdonau?
Gràcies mil vos sien dades!

Vostro reinat, sense espasa
ni fusells, Vós governau;
Princesa celestial
de nostro poble estimada!
Amb una sola mirada
de caritat que mos dau
repartiu salut i pau
perquè sou Gran Capitana!

Antoni Mudoy Trobat

[19]

A NOSTRA SENYORA

Posau damunt el meu cor...

Posau damunt del meu cor
l'estrella blanca i divina
que faci brillar en mi
l'amor sant que dins Vós brilla.

Obriu damunt del bell camp
que forma la meva vida
el ventall de set colors.
Arco Iris d'alegria.

I faré renéixer en mi
contemplar tan grata vista
tot lo bo que dins mi tenc
i que poc a poc moria.

No deixeu que calli, no
el cant de la meva lira,
que vull cantar-vos a Vós
que sou tota poesia.

Cant d'amor és el meu cant
i només desitjaria
que arribàs fins a vos peus
en rumors de simfonia.

Posau damunt del meu cor
l'estrella blanca i divina
que farà brillar en mi
el sol d'una nova vida.

Llorenç Antich Trobat

[20]

CASTELLITX

Jesucrist, Déu vertader...

Jesucrist, Déu vertader
Jesús, Josep i Maria
que en dàssiu força voldria
per jo dictar aquest paper
per recordar el temps primer
aquella fe qui ha havia
i avui abunda la dolentia
i es pau lo que hem de mester.

En aquella temporada
que la Pau se va fundar
tothom se dava la mà
i un amb s'altre s'estimava
perquè tothom caminava
per la Llei que Déu posà.

La gent d'aquell temps anava
amb el cor damunt la mà
de tots podien fiar
perquè cap mos enganava,
el setè se respectava
i del quint no n'hem de parlar;
i qui volia disfrutar
del que fa sis, se casava.

Mare de Déu de la Pau
aquí estau retirada
i perquè teniu cor de Mare
per la germandat pregau,
perquè és segur que trobau
que està molt abandonada
i deveu dir qualche vegada:
perquè el quint no respectau?

Mare de los pecadors
la fe que hi ha en Vós no passa
de mitja Mallorca en massa
venien a adorar-vos;
i cotxos per trasportar-los
no trobaven a la plaça
i per por de no torbar massa
ja fugien l'horabaixa
a colles, de dos en dos.

De tota aqueixa ribera
de muntanya i més allà
vos venien a adorar

amb una fe vertadera
a peu o amb una somera
i la Missa mai los faltà.

En aquell temps no hi havia
autos, ni cap carretó,
en que anassin a potó
a la Pau tothom corria;
la gent d'ara no ho faria
amb tanta devoció.

La vostra hermosura encanta
d'un poder acompanyat
si en aquest món hem faltat
perdonau-mos Verge Santa,
l'amor d'una mare es tanta
a un fill com l'ha criat.

Castellitx, un nom hermós,
i nom de castell se dona
puesto a on se va fundar.
Aquesta església per Vós
tot content de tenir-vos
el poble algaidí està;
en vida dau-mos la mà
i en la mort amparau-mos,
en aquell Cel poderós
que no hi ha res més enllà.

Aquest paper és dictat
d'un mestre de marjadors;

Toni Fosca de naixor
a dins Algaida criat;
i si amb això s'ha destorbat
és estat per fer favor
per la pau i unió
que falta a la humanitat.

Antoni Vanrell Fullana

[21]

A LA VERGE DE LA PAU

Quan mos posam a pensar...

Quan mos posam a pensar,
quan el cap ja discorreix,
és cert que guapo pareix
tot lo que en el món hi ha.

Amb los ulls ho contemplam,
amb la mà ho volem tocar;
lo món volem defensar,
i presos allà quedam.

Perquè no alçam la mirada
tots els que així mos trobem,
i un moment Vos contemplem,
Verge Santa Immaculada?

No coneixerà els disgusts,
i eterna glòria tindrà
aquell que en Vós va pensar
en les seves juventuts.

Bernat Llompart Oliver

[22]

A LA VERGE DE LA PAU

Entre Àngels i Serafins...

Entre Àngels i Serafins
una gran perla brillava
tenguent la seva mirada
damunt tots els mallorquins.

Volant des d'aquells confins
entre noltros ha quedada
alçant la seva morada
entre tots els algaidins.

Vós que entre mates i pins,
Reina que sou de la Pau,
per noltros sempre vetlau
com vetla una bona mare;
feis que no sigui alterada
jamai en el món la pau.

Si tothom parla de pau
i no la veu alcançada
és que no vos ha escoltada
amb els consells que li dau;
però el món pot tenir pau,
com d'un modo especial
en tendran els algaidins
si segueixen els camins
tal com Vós los ensenyau.

Quan per la Pasqua florida
venim a visitar-vos,
el poble ve generós;
convençut està que Vós
sou per tots els moradors
Mare de pau i de vida;
com un somni passa el dia
sense contar d'anar-mos;
perquè estan a prop de Vós
el poble està orgullós
de tan santa companyia
quan ve que ja mor el dia
tenim que despedir-mos
amb un sentit adió.

Reina i Verge Maria!
ansiat estam el dia,
tot plegats reunir-mos
per jamai separar-mos
alabances cantar-vos
quan gossem eterna vida.

Bernat Llompart Sastre

[23]

A NOSTRA SENYORA DE LA PAU

Verge Santa de la Pau...

Verge Santa de la Pau
pels algaidins venerada,
Vós que una i altra vegada
la felicitat mos dau,
si entre noltros en trobau
cap que vos tengui oblidada,
mostrau-li, Verge estimada,
que hasta aixís l'apreciau.

Verge de la Pau feis Vós
que el simple poble algaidí
no deixi aquest camí
que mostrau tan profitós.

Feis que ho facem tots així
i en el Cel poguem tenir
un puesto de vora Vós.

Tot el món desitja pau,
pau és lo que tots volem,
maldament no ho meresquem,
Verge Santa, si vos plau,
Vós que mos apreciau,
perquè pau sempre tenguem,
feis que tots mos estimem
tal com Vós mos estimau.

Bernat Llompart Oliver

[24]

A LA VERGE DE LA PAU

Sou Reina de Cel i terra...

Sou Reina de Cel i terra,
de tot lo món comandau,
Mare de Déu de la Pau!
d'aquí dedins mos gordau
que Espanya no es posi en guerra.

Verge Immaculada
dins Castellitx estau;
d'allà els camps mos regau
perquè tenguem bona anyada.
Sou la més anomenada!
Mare de Déu de la Pau.

A dins Castellitx estau,
veïnat de son Coll i sa Mata,
i d'allà feís qualque miracle,
perquè a tots mos estimau.
I damunt el cap llevau
una corona de plata.
Vós sou la Santa més guapa!
Mare de Déu de la Pau.

Oh, Mare del Cel volguda,
ningú vos desitja mal,
dins un santuari estau
que hi ha baix el puig de Cura.
Sou un ramell d'hermosura!
Mare de Déu de la Pau.

Jo tenc lo que desitjava
que a cap persona vull mal.
En el Judici final
Déu donarà a cada qual
la paga que haurà guanyada.
Verge Immaculada!
Mare de Déu de la Pau.

D'allà a dins mos ensenyau
la doctrina cristiana,
que no caiguem cap vegada
ningú en pecat mortal.

De la muntanya i el pla
a veure-vos aquí venien,

tots els infants que naixien
los duien a batiar
i la gent morta a enterrar
altre Cementeri tenien.

Sou Mare, i en veniu de rel
i a dins la Pau heu d'estar.
De llinatge som Capellà
i de nom me diuen Miquel;
amb ajuda de Déu del Cel
aquestes cançons vaig dictar.

Miquel Capellà Capellà

[25]

A LA VERGE DE LA PAU

Sou una de les més antigues...

Sou una de les més antigues
imatges de nostra Mare
que Mallorca mos ampara
i mos guarda de fatigues.

Vos deman protecció,
imatge de nostra terra,
guardau-mos, Vós, de la guerra,
fám i tanta destrucció.

Lo que aquí un dia passà
no ho hàgim de veure més;
guardau-mos ara i después
d'una altra guerra anar.

Si féssim oració
Jesús s'apiadaria,
tant no mos castigaria,
atorgau-mos el perdó!

A Vós que sempre donau
vos deman aquesta gràci',
feis que el Pare mos ho faci,
Nostra Mare de la Pau.

Miquel Fiol Pellicer

[26]

A LA VIRGEN DE LA PAZ

Cuando el verano se asoma...

Cuando el verano se asoma,
mayo muestra su alegría
cantando la jilguería
en el valle y en la loma;
matiz de hermosura toma
con el esplendor del día,
con claveles a porfía,
entre la rosa y su aroma
como una blanca paloma
está la Virgen María.

Gracia a Nuestro Señor
pides Tú, Virgen María,
para el que sin apatía
te venera con fervor.
Un manantial de amor

tienes que no se vacía,
amor das con alegría
y plena satisfacción
al que de buen corazón
te reza el Ave María.

Virgen Santa Inmaculada
tu gloria al mundo domina,
ejemplo de la doctrina
que tu Hijo dejó implantada
de más belleza cuajada
que la aurora vespertina,
más que el sol cuando declina
estás Tú, Virgen amada,
porque tienes infiltrada
la santa gracia divina.

Bernat LLompart Oliver

[27]

A NOSTRA SENYORA DE LA PAU

Aquí teniu el palau...

Aquí teniu el palau
Vós, Verge de Castellitx,
entre mates, Vós enmig,
Mare de Déu de la Pau.

Vós sou única, d'altre igual,
sou més guapa que la lluna;
sou la Senyora més pura
del Cel, Reina immortal.

Tots plegats mos demanam
els qui estam aquí en la terra:
'Lliberau-mos de la guerra
i enviaiu-mos sempre la pau.

Tot el poble en general
aquest favor vos demana;
sereu sempre venerada
Mare de Déu de la Pau.

Si ningú m'ha menester
ho dic en sèrio, no en broma
tant si és Rafel com Coloma,
si puc, el serviré bé.
El meu ofici és barber
en lloc d'escrivent de ploma,
som fill den Francisco Mora
el qui fa de carnisser;
si Déu vol, molts anys vendré
a veure-vos, Gran Senyora,
perquè aquell que vos adora
beneficis de Vós té.

Francesc Antich Trobat

[28]

A LA VERGE DE LA PAU D'ALGAIDA

Asseguda, tota rient...

Asseguda, tota rient,
en un trono majestuós,
espera repartir favors
al seu poble reverent.

Ornada de blateres,
d'espigues daurades,
del dolç susurratge,
en el verd boscatge;
del càntic de l'ocell
en la bella aubada,
guarda el teu dossel
el poble d'Algaida.

Tota la Natura
esclata d'alegria.

La flor més polida
el teu front corona.
Ja la fontana
gota a gota,
murmura, AVE MARIA.

Torre forta, casa daurada,
Reina del Cel, Mare estimada,
girau vostra dolça mirada
al món, que la PAU implora.

Josep Puigserver Janer

[29]

A LA MARE DE DÉU DE LA PAU

Reina coronada...

Reina coronada
que en el Cel reinau,
Verge Immaculada,
Reina de la Pau.

S'està pregonant
el vostre poder;
el fruit de l'any Sant
és Dogma de Fe.

De terra allunyada
vos varen dur aquí,
i sou l'advocada
del poble algaidí.

Tots els feligresos,
amb molt de fervor,
dels pecats comesos,
demanen perdó.

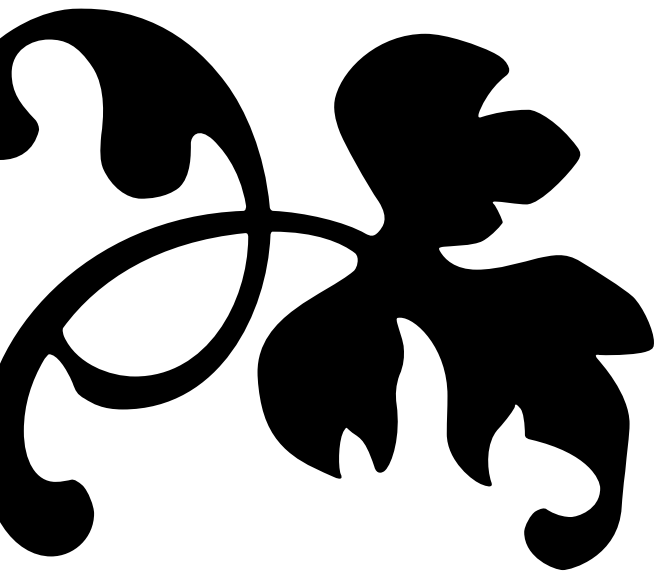
Dolcíssima Mare
que regiu el món,
digau amb veu clara:
«Fills meus! vos perdon».

Mare piadosa
d'un poble feel,
obriu-mos gojosa
les portes del Cel.

Quan tendreu la porta
que voldreu obrir,
digau amb veu forta:
«Fill meu!, vine a Mi».

Magí Pou Garau

AQUEST PRIMER NÚMERO DE LES
Plaquetes d'Història i Cultura

QUE REPRODUUEIX EL RECALL
*Gloses populars dedicades
a la Mare de Déu de la Pau
de Castellitx, Algaida, 1953*

HA ESTAT PUBLICAT
PER L'AJUNTAMENT D'ÀLGIDA
AMB MOTIU DE LA CELEBRACIÓ
DE LA FESTA DE LA PAU DE CASTELLITX
DIMARTS, DIA 9 D'ABRIL DE 1996.

TAULA DE MULTIPLICAR

1 x 0 = 0
1 x 1 = 1
1 x 2 = 2
1 x 3 = 3
1 x 4 = 4
1 x 5 = 5
1 x 6 = 6
1 x 7 = 7
1 x 8 = 8
1 x 9 = 9

2 x 0 = 0
2 x 1 = 2
2 x 2 = 4
2 x 3 = 6
2 x 4 = 8
2 x 5 = 10
2 x 6 = 12
2 x 7 = 14
2 x 8 = 16
2 x 9 = 18

3 x 0 = 0
3 x 1 = 3
3 x 2 = 6
3 x 3 = 9
3 x 4 = 12
3 x 5 = 15
3 x 6 = 18
3 x 7 = 21
3 x 8 = 24
3 x 9 = 27

4 x 0 = 0
4 x 1 = 4
4 x 2 = 8
4 x 3 = 12
4 x 4 = 16
4 x 5 = 20
4 x 6 = 24
4 x 7 = 28
4 x 8 = 32
4 x 9 = 36

5 x 0 = 0
5 x 1 = 5
5 x 2 = 10
5 x 3 = 15
5 x 4 = 20
5 x 5 = 25
5 x 6 = 30
5 x 7 = 35
5 x 8 = 40
5 x 9 = 45

6 x 0 = 0
6 x 1 = 6
6 x 2 = 12
6 x 3 = 18
6 x 4 = 24
6 x 5 = 30
6 x 6 = 36
6 x 7 = 42
6 x 8 = 48
6 x 9 = 54

7 x 0 = 0
7 x 1 = 7
7 x 2 = 14
7 x 3 = 21
7 x 4 = 28
7 x 5 = 35
7 x 6 = 42
7 x 7 = 49
7 x 8 = 56
7 x 9 = 63

8 x 0 = 0
8 x 1 = 8
8 x 2 = 16
8 x 3 = 24
8 x 4 = 32
8 x 5 = 40
8 x 6 = 48
8 x 7 = 56
8 x 8 = 64
8 x 9 = 72

9 x 0 = 0
9 x 1 = 9
9 x 2 = 18
9 x 3 = 27
9 x 4 = 36
9 x 5 = 45
9 x 6 = 54
9 x 7 = 63
9 x 8 = 72
9 x 9 = 81